

Veľká Morava

1. Dopln text týkajúci sa Veľkej Moravy. Viac slov je správnym riešením.

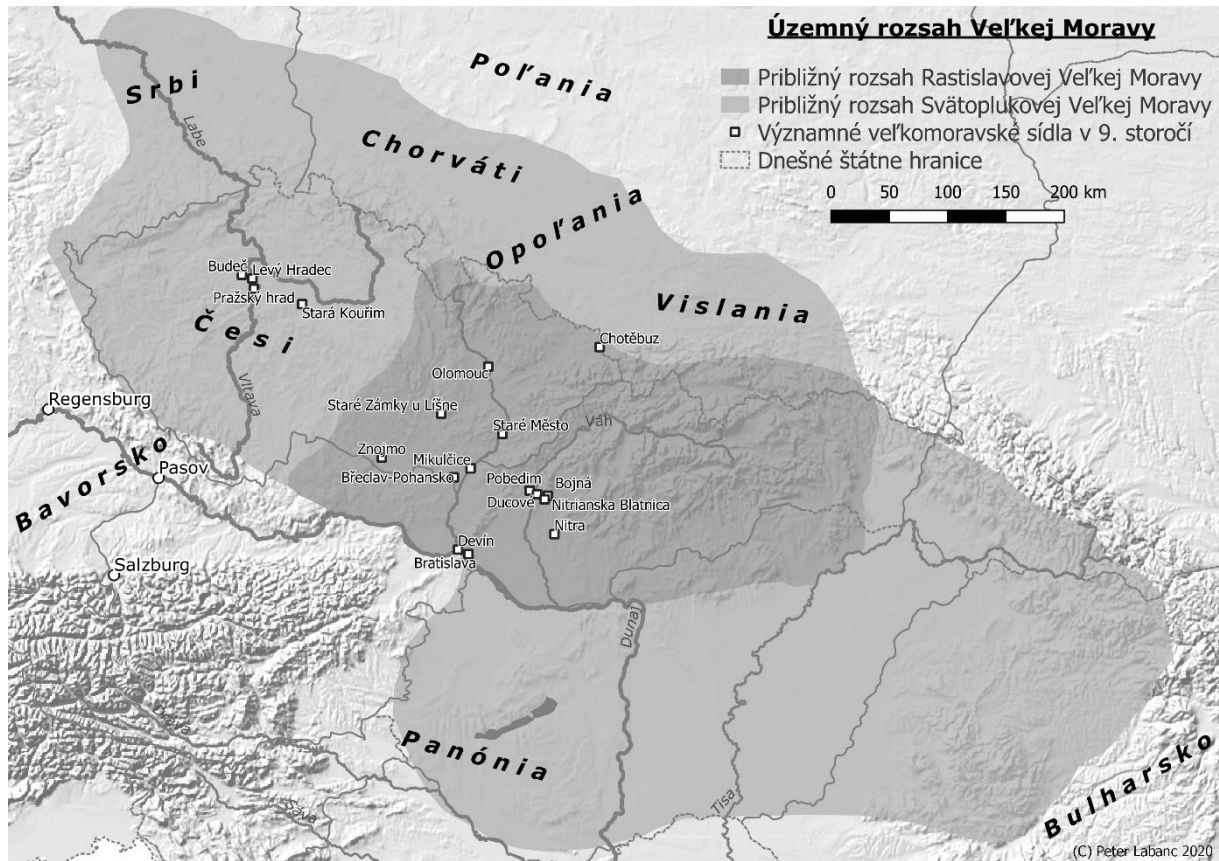
Na čele moravského štátu stál panovník, označovaný - *kněz*. V latinských prameňoch sa používali termíny *dux, princeps a rex*. Ďalšou sociálnou vrstvou boli kniežatá – v latinských prameňoch označované ako *principes*. Najpočetnejšou vyššou spoločenskou vrstvou boli veľmoži, ktorých latinské pramene uvádzajú ako *primates* alebo *optimates*. Vo veľkomoravskom štátnom aparáte zastávali funkciu županov a nižších štátnych úradníkov, ktorí boli známi pod označením *kmeti*. Najviac obyvateľov Veľkej Moravy prináležalo k slobodným ľuďom, ktorí bývajú v prameňoch nazývaní ako *ljude, populus, liberi, homines*. Boli to roľníci, remeselníci, domáci kupci a bojovníci. Najspodnejšia sociálna vrstva boli otroci – *servus, rab*, kde možno zaradiť dlžníkov, vojenských zajatcov a možno aj zločincov.

Chýbajúce slová: *kněz, dux, princeps rex, principes, primates, optimates, kmeti, ljude, populus, liberi, homines, servus, rab*

2. Vyber pravdivé tvrdenia.

Z diela *O obrátení Bavorov a Korutáncov na vieru* sa dozvedáme, že Mojmir I. vyhnal Pribinu cez Dunaj k Ratbodovi (832/833 – 854), správcovi Západnej (*správne Východnej*) marky Franskej ríše. Konštantínovi sa podarilo vytvoriť písmo hlaholiku, pomocou ktorej spolu s bratom zapisovali preklady liturgických kníh do slovenského jazyka (*správne slovanského jazyka*). Metod (*správne Konštantín*) v Ríme vstúpil do kláštora a prijal meno Cyril. Nástupcom Svätopluka sa stal jeho syn Svätopluk II. (*správne syn Mojmir II.*) Označenie Veľká Morava použil prvýkrát byzantský cisár Konštantín VII. Porfyrogenet vo svojom diele *Imperio* (*správne De administrando imperio*), ktoré vzniklo v polovici 10. storočia. Na území Veľkej Moravy sa ťažili viaceré suroviny napríklad zlato (*správne železité rudy, vápenec, meď, cín, olovo, zinok, striebro*). Výroba textilu patrila skôr medzi remeslá, ktoré vykonávali muži (*správne ženy*). O tomto druhu remesla svedčia nálezy praslenov, tkáčskych závaží, nožníc, ihiel a šidiel.

3. Podľa mapy urči, na území ktorých dnešných štátnych útvarov sa Veľká Morava rozkladala.



4. Spoj rok a udalosť. Z uvedených udalostí, tak ako chronologicky nasledovali.

822 – objavuje sa údaj o Moravanoch (Marvanorum, Maritanorum) v diele Annales regni Francorum.

846 – vojenské ťaženie východofranského panovníka Ludovíta II. Nemca na Veľkú Moravu. 862 - vyslal k byzantskému cisárovi Michalovi III. (842 – 867) posolstvo so žiadosťou o vyslanie biskupa a učiteľa, ktorý by hlásal pravú kresťanskú vieru v slovanskom jazyku.

863 – prišla misia na Veľkú Moravu pod vedením Konštantína (826/827 – 869) a jeho brata Metoda (813/817 – 885), rodákov zo Solúna (dnes Thessaloniki v severnom Grécku).

868 – pápež Hadrián II. (867 – 872) uznal v roku slávenie liturgie v slovanskom jazyku. Konštantín v Ríme vstúpil do kláštora a prijal meno Cyril.

870 – Metod , pápežský legát pre slovanské krajiny, aj (arci)biskupom pre územie Panónie a Veľkej Moravy bol pri spiatočnej ceste na Veľkú Moravu uväznený východofranskými biskupmi.

871 – Karolman obvinil Svätopluka z vierolomnosti a uväznil ho.

874 – na dvorci Forchheim (v dnešnom Bavorsku) bol uzavretý mier medzi Ludovítom II. Nemcom a Svätoplukom.

880 – pápež Ján VIII. vydal listinu známou pod názvom **Industriae tuae**.

6. apríla 885 – zomrel Metod.

904 – 906 – vznikla **Raffelstettenská colná tarifa**. Tento dokument podáva obraz o clách a obchode vo východnej časti Bavorska, ale aj v Panónii. Tu sa uvádza i trh Moravanov.

Okolo roku 899 – Mojmír II. požiadal pápeža Jána IX. (898 – 900) o obnovenie cirkevnej hierarchie na svojom území. Na Moravu prišli arcibiskup Ján a biskupi Benedikt a Daniel, ktorí vysvätili jedného arcibiskupa a troch biskupov.

5. K menám kniežat veľkomoravských napíš významné udalosti z ich života.

- a) Mojmír I.
- b) Rastislav
- c) Svätopluk I.
- d) Mojmír II.